

Col·lecció de terrissa de Josep Masó

Sant Julià de Vilatorça

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça. Plaça del Marquès de la Quadra, 1 i c/ Indústria
Emplaçament	Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça.
Alçada:	595

Coordenades:

Latitud:	41.92257
Longitud:	2.32547
UTM Est (X):	444069
UTM Nord (Y):	4641399

Classificació

Número de fitxa	08220 - 318
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Col·lecció
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Física
Observacions protecció:	A l'interior d'un recinte tancat.
Accés	Restringit
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament
Autoria de la fitxa	Lluís Vilalta
Data de registre de la fitxa:	dv., 14/06/2013 - 02:00

Descripció

Col·lecció de 333 peces de terrissa obrades pels terrissers de Sant Julià de Vilatorrada per a usos diversos: cuina, emmagatzematge, corral, construcció, figures de pessebre.... Inclou atuells per a la cuina, per a la taula, per al rebost, per al corral.... per a contenir vi, per a dur l'aigua, per anar al foc, per l'higiene... El fons inclou documentació amb fotografies i dades dels terrissers. Existeix un inventari del fons, amb números de referència. D'entre les formes representades, hi ha tupins, cànirs (reduïts o negres i oxidats), gibrells, torratxes, olles, matoneres, espalmatòries, escorre-coberts, posa-fregalls, soperes, gerres, embuts, abeuradores, menjadores, escorredores, fogonets i fogones, cassoles, estalvis, tarros d'infornar, bols, plats, joc de té, cullerots, orinals, i altres atuells, a més de figures de pessebre, de fireta, teules, rajoles, cairons, baixants de canal, peus de columna, i peces commemoratives d'esdeveniments locals

El fons va ser compilat per Josep Massó i Capelleres durant molts anys i adquirida per l'ajuntament el febrer de l'any 2015. El fons es troba dipositat en un magatzem municipal, al carrer Indústria. Una mostra representativa es troba exposada en una vitrina, des de 2015, a l'ajuntament, composta per 24 peces. La cartel·la que acompanya la mostra diu "Mostra de peces de terrissa popular vilatorrada" i afegeix que la majoria de peces provenen de la col·lecció Massó.

Observacions:

A la fitxa de 2014 redactada per LL. Vilalta hi constava el següent: la col·lecció de terrissa de Josep Masó està formada per més de 120 peces de terrissa autòctones de Sant Julià de Vilatorrada, obrades pels terrissers vilatorradins: Joan Capdevila, Ricard Folgarolas, Tomàs Soler -Tomàs de plaça-, Joan Folgarolas -Xec-, Josep Folgarolas, Isidre Carrera, Josep Boixeda -Bufó-.

La relació de peces és:

- 18 tupins (de diverses mides: ull de bou, ollic, de fàbrica, de plat, petricó, presa)
- 1 tupí amb broc
- 2 fogonets dels tres merlets
- 5 fogones
- 21 cànirs (de diverses mides: de tronc, bover, fireta, petit, de carboner)
- 1 estalvis
- 6 gibrells (de diverses mides)
- 1 sopera
- 3 escorredores
- 5 olles (de diverses mides i models)
- 2 "don pedro" (de diverses mides)
- 9 orinals (de diverses mides i models)
- 1 guardiola gran
- 5 matoneres
- 11 menjadores i abeuradores de bestiar (de diverses mides i models)
- 2 "tarros d'infornar"
- 5 cassoles (de diverses mides)
- 7 gerros (de diverses mides i models)
- 2 canelobres
- 5 torratxes (de diverses mides i models)
- 1 escorre-coberts
- 4 plats (de diverses mides i models)
- teules diverses
- baixants de canaleres i colzes
- 1 joc de cafè

- cuinetes
- diverses figures de pessebre
- records commemoratius d'actes i activitats diverses
- 2 cantirets commemoratius de la inauguració de les Set Fonts -1930 i 1933.

Història

Sant Julià de Vilatorrada va ser coneguda per la seva important indústria dels terrissaires, la seva principal activitat des del segle XVI. Va donar identitat al poble fins el punt que va ser conegut com a "Sant Julià de les Olles", i els vilatorradins, com a "tupinots" (clara referència a l'atuell més popular obrat pels terrissers). Hores d'ara Sant Julià de Vilatorrada ja no compta amb cap obrador. L'últim terrisser fou Joan Capdevila i Boixassa, el Joan de ca La Llebre.

Bibliografia

Catàleg de la Col·lecció de peces de terrissa de Josep Masó i Capelleras (dossier)

